

Sygn. akt *IV U 766/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 marca 2018 r.

**Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:**

Przewodniczący: SSO Jolanta Krzywonos

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Misiuda

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2018 r. w Rzeszowie

sprawy z wniosku C. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o odsetki

na skutek odwołania C. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 17/03/2017 r. znak (...)

**I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 17/03/2017 r ,
znak: (...) w ten sposób, że nakazuje organowi rentowemu wypłatę C. L. ustawowych odsetek :**

**- za okres od 1 lutego 2014r do 23 marca 2017r od wypłaconego wyrównania emerytury za okres
od 1 września 2009r do 16 czerwca 2011r**

**- za okres od 1 lutego 2014r do 25 marca 2015r od wypłaconego wyrównania emerytury za okres
od 17 czerwca 2011r do 7 marca 2012r**

**II. przekazuje do rozpoznania organowi rentowemu wniosek C. L. o wypłatę odsetek za okres od 28
października 2012r do**

31 stycznia 2014r od wypłaconego wyrównania emerytury za okres od

1 września 2009r do 7 marca 2012r

**III. zasądza od organu rentowego na rzecz C. L. kwotę 180 złotych / słownie : sto osiemdziesiąt/
tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt *IV U 766/17*

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 8 marca 2018 roku

Decyzją z dnia 17 marca 2017 roku, znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 2 lutego 2017 roku odmówił wnioskodawczyni C. L., prawa do wypłaty odsetek od wyrównania emerytury ustalonego wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2016 roku.

W uzasadnieniu (...) Oddział w R. wskazał, że zgodnie z art. 118 ustawy emerytalnej organ rentowy wydaje decyzję w sprawie do świadczenia lub ustalenia jego wysokości w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Natomiast z brzmienia art. 118 ust. 1-3 ustawy emerytalnej wynika, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego a jeżeli na podstawie przedstawionych środków dowodowych nie jest możliwe ustalenie prawa lub wysokości świadczenia, za datę wyjaśnienia ostatniej okoliczności uważa się datę przedstawienia dowodów.

Organ rentowy zaznaczył, że wyrok z dnia 26 października 2016 roku wpłynął do niego w dniu 17 lutego 2017 roku i stanowił wyjaśnienie ostatniej okoliczności warunkującej wydanie decyzji. Decyzja została wydana w dniu 17 marca 2017 roku. Należność za okres od 1 września 2009 roku do 16 czerwca 2011 roku została przekazana dnia 25 marca 2017 roku tj. w najbliższym terminie płatności świadczenia, a więc przed upływem terminu 30 dni.

Odwołanie od powyższej decyzji wywiodła wnioskodawczyni C. L. zaskarżając ją w całości i zarzucając błąd w ustaleniach polegający na przyjęciu, że ostatnia okoliczność niezbędna do wydania decyzji została ustalona w chwili wpływu wyroku Sądu Najwyższego, podczas gdy wszystkie okoliczności sprawy były wyjaśnione, jedynie ZUS dokonał niewłaściwej wykładni prawa i nie wypłacił, choć mógł, wskazanej należności w terminie. C. L. wniosła o zasądzenie na jej rzecz odsetek ustawowych od kwoty stanowiącej równowartość świadczenia za okres od dnia 1 września 2009 roku do 16 czerwca 2011 roku za okres do 28 października 2012 roku do dnia zapłaty.

Wnioskodawczyni wskazała, że wniosek o wypłatę świadczenia został rozstrzygnięty decyzją z dnia 27 września 2012 roku, zaś organ miał 30 dni na wypłatę świadczenia. Tym samym organ jest w zwłocie od daty kiedy mógł wydać prawidłową decyzję i wypłacić należność w pierwszym możliwym terminie.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazał, że opóźnienie w wypłacie świadczenia wynikało z okoliczności, iż dopiero wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2016 roku, sygn. III UK 5/16, przyznano wnioskodawczyni wyrównanie emerytury za okres od dnia 1 września 2009 roku do dnia 7 marca 2012 roku. Organ rentowy stanął na stanowisku, że odsetki należne byłyby wnioskodawczyni w przypadku stwierdzenia, że w stanie faktycznym sprawy doszło do opóźnienia w ustaleniu prawa i wypłacie emerytury z przyczyn, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność, a okoliczność taka nie wystąpiła w niniejszej sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 24 listopada 1997 roku, znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 roku w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki (Dz. U. z 1989 r., nr 28, poz. 149) przyznał C. L. prawo do emerytury od 1 listopada 1997 roku.

Decyzją z dnia 14 lipca 2009 roku, znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych w wyniku postępowania wyjaśniającego z dnia 22 czerwca 2009 roku uchylił w/w decyzję i odmówił przyznania C. L. prawa do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki.

Decyzją z dnia 27 września 2012 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych oddział w R. odmówił wznowienia postępowania w sprawie ustalenia prawa do emerytury, zakończonego decyzją (...) Oddział w R. z dnia 14 lipca 2009 roku, znak (...).

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 4 marca 2013 roku, sygn. akt IV U 2004/12, oddalił odwołanie C. L. od powyższej decyzji organu rentowego

Wyrokiem z dnia 17 lipca 2013 roku, sygn. akt III AUa 400/13, Sąd Apelacyjny w Rzeszowie uchylił w/w wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie i w/w decyzję organu rentowego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania bezpośrednio Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R..

Decyzją z dnia 14 października 2013 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. ponownie odmówił wznowienia postępowania w sprawie ustalenia prawa do emerytury.

Wyrokiem z dnia 24 lutego 2014 roku, sygn. akt IV U 2452/13, Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uchylił decyzję organu rentowego z dnia 14 października 2013 roku i wznowił postępowanie w sprawie o emeryturę zakończone ostateczną decyzją z dnia 14 lipca 2009 roku, znak (...).

Decyzją z dnia 16 maja 2014 roku, znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. podjął decyzję o wypłacie C. L. emerytury za okres od 1 września 2012 roku.

Decyzją z dnia 18 lipca 2014 roku, znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wznowił wypłatę emerytury C. L. za okres od 8 marca 2012 roku do 31 sierpnia 2012 roku.

Decyzją z dnia 5 sierpnia 2014 roku, znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił C. L. prawa do wyrównania emerytury za okres od 1 września 2009 roku do 31 sierpnia 2012 roku.

Powyższa decyzja z dnia 5 sierpnia 2014 roku zmieniona została na skutek wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 12 stycznia 2015 roku, sygn. akt IV U 2456/14 w ten sposób, iż zobowiązano organ rentowy do wyrównania C. L. emerytury za okres od 17 czerwca 2011 roku do 7 marca 2012 roku. W pozostałym zakresie odwołanie wnioskodawczyni zostało oddalone.

Wyrokiem z dnia 22 lipca 2015 roku, sygn. akt III AUa 291/15, Sąd Apelacyjny w Rzeszowie oddalił apelację C. L. od w/w wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 12 stycznia 2015 roku.

Na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 26 października 2016 roku, uchylił zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 22 lipca 2015 roku, sygn. akt III AUa 291/15, oraz zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w punkcie I w ten sposób, że zmienił poprzedzającą ten wyrok decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 5 sierpnia 2014 roku i przyznał C. L. wyrównanie emerytury za okres od dnia 1 września 2009 roku do dnia 7 marca 2012 roku.

Pismem wniesionym w dniu 2 lutego 2017 roku wnioskodawczyni wniosła do organu rentowego o wypłatę wyrównania emerytury za okres od 1 września 2009 roku do 7 marca 2012 roku wraz z ustawowymi odsetkami **od dnia 1 lutego 2014 roku** do dnia zapłaty.

Decyzją z dnia 17 marca 2017 roku, znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wykonując prawomocny wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2016 roku przeliczył emeryturę od 1 września 2009 roku tj. od daty określonej wyrokiem Sądu.

Decyzją z dnia 17 marca 2017 roku, znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 2 lutego 2017 roku odmówił wnioskodawczyni C. L., prawa do wypłaty odsetek od wyrównania ustalonego wyrokiem Sądu z dnia 26 października 2016 roku.

Wyrównanie emerytury za okres od 1 września 2009 roku do 16 czerwca 2011 roku organ rentowy wypłacił C. L. **w dniu 23 marca 2017 roku** .

Wyrównanie emerytury za okres od 17 czerwca 2011 roku do 7 marca 2012 roku organ rentowy wypłacił C. L. **w dniu 25 marca 2015 roku.**

(Dowody: dokumenty zalegające w aktach organu rentowego; dokumenty i orzeczenia zalegające w aktach Sądu Okręgowego w Rzeszowie sygn. akt IV U 2456/14 dotyczących sprawy o wyrównanie emerytury; dokumenty i orzeczenia zalegające w aktach Sądu Okręgowego w Rzeszowie sygn. akt IV U 2452/13 dotyczących sprawy o przywrócenie terminu do złożenia skargi; dokumenty i orzeczenia zalegające w aktach Sądu Okręgowego w Rzeszowie, sygn. akt IV U 2004/12, dotyczących sprawy o wznowienie postępowania i wypłatę emerytury)

Ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie Sąd poczynił na podstawie powyżej wskazanych dokumentów zalegających w aktach organu rentowego oraz poszczególnych aktach spraw sądowych toczących się z odwołań C. L.. Zwrócić należy przy tym uwagę, że same okoliczności faktyczne w niniejszej sprawie nie pozostawały sporne, zaś rozstrzygnięcie niniejszej sprawy sprowadzało się do rozstrzygnięcia wątpliwości prawnych dotyczących prawa do odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie wnioskodawczyni wyrównania emerytury.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie C. L. co do zasady zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie poza sporem leżała okoliczność, że C. L. na skutek kolejnych orzeczeń Sądowych uzyskała ostatecznie wypłatę wyrównania emerytury za okres od 1 września 2009 roku do 7 marca 2012 roku, od którego kwoty domaga się obecnie w odwołaniu odsetek za okres do dnia 28 października 2012 roku do dnia zapłaty.

Poczynione w sprawie ustalenia faktyczne dają również podstawę do stwierdzenia, że C. L. uzyskała wyrównanie emerytury za okres od 1 września 2009 roku do 16 czerwca 2011 roku na skutek wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2016 roku, sygn. III UK 5/16, które zostało jej wypłacone w dniu 23 marca 2017 roku.

Wyrównanie emerytury za okres od 17 czerwca 2011 roku do 7 marca 2012 roku wnioskodawczyni uzyskała natomiast na skutek wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 12 stycznia 2015 roku, sygn. akt IV U 2456/14. Wypłata wyrównania za ten okres nastąpiła natomiast 25 marca 2015 roku.

Zaskarżoną decyzją z dnia 17 czerwca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił natomiast wnioskodawczyni prawa odsetek od w/w wyrównań emerytury, przy czym wnioskodawczyni w przedłożonym wniosku z dnia 2 lutego 2017 roku wносиła o ich naliczenie od daty 1 lutego 2014 roku do dnia zapłaty.

Żądanie C. L. podlegało zatem ocenie w świetle regulacji zawartej w art. 85 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1778 t. jedn.), w uwzględnieniu regulacji zawartych w art. 118 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1383 t. jedn. dalej: ustawa emerytalna).

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, jeżeli organ rentowy - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Przepisy art. 118 ust. 1 i ust. 1a ustawy emerytalnej stanowią natomiast, że organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, a w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji

uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Zaznaczyć przy tym należy, iż brak orzeczenia organu odwoławczego o odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, o którym mowa w art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej nie pozbawia ubezpieczonego prawa do odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 31 sierpnia 2017 r., sygn.. akt III AUa 1093/15).

Mając na względzie powyższe unormowania nie sposób przyznać racji organowi rentowemu, który w odpowiedzi na odwołanie wskazał, że przyczyną opóźnienia w wypłacie świadczenia była zgodna z prawem decyzja z dnia 14 lipca 2009 roku uchylającą decyzję z dnia 24 listopada 1997 roku.

Poczynione w sprawie ustalenia faktyczne jednoznacznie wskazują bowiem, że przyczyną opóźnienia w wypłacie emerytury C. L. w okresie od 1 września 2009 roku do 7 marca 2012 roku była nie decyzja z dnia 14 lipca 2009 roku, co do której zgodności z prawem w dacie jej wydania brak jest przeciwnych argumentów, lecz decyzja z dnia 27 września 2012 roku odnośnie odmowy wznowienia postępowania. To właśnie ta decyzja w kontekście dalszego postępowania, zakończonego ostatecznie wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2016 roku doprowadziła do jednoznacznego ustalenia, że odmowa wznowienia postępowania w tej dacie była niezasadna, zaś niewypłacenie świadczenia emerytalnego ubezpieczonej C. L. za okres od 1 września 2009 roku do 7 marca 2012 roku było bezzasadne.

Zwrócić należy uwagę, iż poczynione w sprawie ustalenia faktyczne dają podstawę do uznania, że decyzja organu rentowego z dnia 27 września 2012 roku zapoczątkowała szereg postępowań sądowych, które inicjowane były w związku z odwołaniami C. L. od poszczególnych niekorzystnych dla niej decyzji organu rentowego. Nie ulega przy tym wątpliwości, mając na uwadze przebieg poszczególnych postępowań i w ich rezultacie orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2016 roku, sygn. akt III U 5/16, że wszystkie zapadłe decyzje organu rentowego, które zostały zaskarżone przez wnioskodawczynię, w tym także dotyczące odmowy przyznania prawa do wyrównania emerytury za okres od 1 września 2009 roku do 7 marca 2012 okazały się niezasadne, o czym świadczy jednoznacznie okoliczność, iż świadczenie za wymieniony okres zostało wnioskodawczyni ostatecznie prawomocnymi orzeczeniami sądowymi przyznane a także wypłacone przez organ rentowy.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że wszelkie niezbędne dokumenty i dowody wnioskodawczyni złożyła już przed wydaniem decyzji z dnia 27 września 2012 roku. W toku postępowań toczących się na skutek zaskarżania poszczególnych decyzji organu rentowego C. L. nie przedkładała nowych, nieznanych dowodów i nie przedstawiała dodatkowej argumentacji, którą należałoby uznać za zmianę jej dotychczasowego stanowiska. Tym samym uznać należy, iż już decyzją z dnia 27 września 2012 roku możliwe było podjęcie rozstrzygnięcia o wznowieniu postępowania zakończonego decyzją z dnia 14 lipca 2009 roku i ponowne ustalenie wnioskodawczyni prawa do emerytury oraz wypłacenie stosownych wyrównań. Przekonuje o tym ostateczny rezultat przeprowadzonych postępowań, który wskazuje jednoznacznie, że wniosek C. L. w tym zakresie został uwzględniony ostatecznie w całości.

Mając na uwadze okoliczność, iż wnioskodawczyni przedstawiła stosowne dokumenty, jej wniosek o wznowienie okazał się od początku zasadny, a żądanie przyznania wyrównania emerytury za okres od 1 września 2009 roku do 7 marca 2012 roku był od początku uzasadniony, organ rentowy stosownie do treści art. 118 ust. 3 ustawy emerytalnej był zobowiązany do wypłaty świadczenia w terminie 30 dni od daty w której powinna zapaść prawidłowa w pierwszym możliwym terminie decyzja uwzględniająca żądanie wnioskodawczyni. Tym samym Sąd Okręgowy zaaprobował stanowisko C. L., że organ rentowy w zwłoce z wypłatą stosownych wyrównań do emerytury pozostaje w zwłoce od wpływu 30 dni od daty 27 września 2012 roku tj. od daty 28 października 2012 roku.

W niniejszej sprawie nie sposób uznać za zasadne zastosowania, jak postuluje to organ rentowy w zaprezentowanym w sprawie stanowisku procesowym, iż datą początkową rozpoczynającą termin 30 dni na wypłatę był dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, w tym przypadku wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 października

2016 roku, sygn. akt III U 5/16 oraz wyroku Sądu Apelacyjnego oraz wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 12 stycznia 2015 roku, sygn. akt IV U 2456/14. Zastosowanie tego przepisu jest bowiem możliwe pod warunkiem, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

W orzecznictwie SN przyjmuje się natomiast, że wydanie przez organ rentowy niezgodnej z prawem decyzji odmawiającej wypłaty świadczenia, gdy było możliwe wydanie decyzji zgodnej z prawem, oznacza, iż opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które ten organ ponosi odpowiedzialność, choćby nie można mu było zarzucić niestaranności w wykładni i zastosowaniu prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 roku, sygn. akt I UK 159/04, wyrok Sądu Najwyższego z 14 września 2007 roku, sygn. akt III UK 37/07).

Zauważyć należy w tym miejscu, że odmowna decyzja organu rentowego o wypłacie C. L. odsetek zapadła na skutek przedłożonego przez nią wniosku z dnia 2 lutego 2017 roku. Treść tego wniosku nie pozostawia wątpliwości, że C. L. tym wnioskiem domagała się zapłaty odsetek od wyrównania emerytury za okres od 1 września 2009 roku do 7 marca 2012 roku przy czym termin początkowy naliczania odsetek wnioskodawczyni wskazała na dzień 1 lutego 2014 roku.

Nie ulega więc wątpliwości, że decyzja organu rentowego odmawiająca wypłaty wnioskodawczyni odsetek nie dotyczyła okresu innego niż wskazany we wniosku o ich wypłatę za okres od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia zapłaty. Organ rentowy nie rozstrzygał w zaskarżonej decyzji poza ramami przedłożonego przez C. L. wniosku. Stąd też w sposób oczywisty, biorąc pod uwagę zakres przedmiotowy decyzji z dnia 17 marca 2017 roku o odmowie wypłaty odsetek, wyznaczający zakres rozpoznania odwołania przez Sąd, nie jest możliwe rozstrzygnięcie o odsetkach, sprzed dnia 1 lutego 2014 roku. Rozstrzygnięcie to miałyby charakter wykraczający poza zakres nie tylko rozpoznania odwołania od decyzji, lecz również wkraczałoby w materię, której nie rozstrzygał organ rentowy. Powyższego nie zmienia również podnoszona przez wnioskodawczynię okoliczność, iż organ rentowy w decyzji z 17 marca 2017 roku odniósł się jedynie do samego prawa do odsetek, nie rozstrzygając w przedmiocie zasadności wskazanego przez C. L. terminu początkowego ich naliczania. W ocenie Sądu taka wykładnia treści decyzji nie jest uprawniona. Oczywistym jest bowiem, że zakres postępowania w sprawach z tytułu ubezpieczeń społecznych wynika z oczywistej stopniowej korelacji zachodzącej pomiędzy poszczególnymi etapami tego postępowania. W pierwszej kolejności bowiem o treści decyzji organu rentowego decyduje rzeczywiste żądanie ubezpieczonego wyartykułowane w treści wniosku, którego załatwienie następuje w drodze decyzji. Sama decyzja natomiast wyznacza zakres rozpoznania tak określonych ram sprawy przez sąd rozstrzygający o zasadności wywiedzionego od niej odwołania. Nie ulega więc wątpliwości, iż pomiędzy orzeczeniem sądu a decyzją organu rentowego istnieje taki sam związek merytoryczny, jak pomiędzy decyzją a wnioskiem, który to związek zasadza się na tym, iż nie jest możliwe wykroczenie poza zakres przedmiotowy kolejno zapadających po sobie rozstrzygnięć. Skoro więc wnioskodawczyni we wniosku domagała się odsetek jedynie za okres od 1 lutego 2014 roku do dnia zapłaty i w przedmiocie takiego wniosku zapadła stosowna decyzja organu rentowego, to brak jest możliwości na etapie postępowania sądowego rozszerzenia pierwotnego żądania i obecne domaganie się zmiany decyzji o okres, którego ona nie dotyczyła. Wnioskodawczyni chcąc uzyskać odsetki ustawowe od wyrównania emerytury liczone za okres sprzed dnia 1 lutego 2014 roku winna w tym zakresie wywieść odrębny wniosek do organu rentowego, który w tej materii nie zajmował dotychczas stanowiska w formie właściwej w tym zakresie decyzji.

Z uwagi na powyższe odwołanie C. L. w zakresie, w którym domagała się ona zmiany decyzji organu rentowego poprzez przyznania jej prawa do odsetek za okres od 28 października 2012 roku do 31 stycznia 2014 roku nie mogło zostać uwzględnione.

Wskazać należy, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2011 r., sygn. akt II UK 360/10, LEX nr 901610). Należy podkreślić kontrolną (następczą) funkcję postępowania sądowego i zasadę, że przedmiotem tego postępowania może być roszczenie, będące uprzednio przedmiotem rozpoznania przez organ rentowy. Dochodzenie przed sądem, czy to prawa do świadczenia z ubezpieczenia społecznego, czy odsetek od zaległego świadczenia, które nie były przedmiotem decyzji organu rentowego, jest - co do zasady - niedopuszczalne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2008 r., II UK 267/07, oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23

listopada 1999 r., II UKN 204/99). W postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych niedopuszczalne jest merytoryczne rozpoznanie żądań, które wykraczają poza podstawę faktyczną decyzji zaskarżonej odwołaniem (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 stycznia 1980 r., sygn. akt III URN 52/79 oraz z dnia 29 września 2000 r., sygn. akt II UKN 759/99). Także żądanie ubezpieczonego, które nie było przedmiotem decyzji organu rentowego, a zostało zgłoszone w odwołaniu czy w toku postępowania przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych, powinno być przekazane przez sąd do rozpoznania organowi rentowemu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 1999 r., sygn. I UKN 622/98). Dopiero wtedy, gdy organ rentowy wypowie się co do zasadności żądania zapłaty odsetek ustawowych, co uczyni w formie decyzji, ubezpieczona będzie mogła zająć stanowisko i ewentualnie nie zgadzając się z treścią decyzji, zaskarżyć ją do sądu ubezpieczeń społecznych.

Tym samym objęte odwołaniem żądanie wnioskodawczynie zasądzenia odsetek za okres od 28 października 2012 roku do 31 stycznia 2014 roku Sąd Okręgowy potraktował jako nowe żądanie wypłaty odsetek od wyrównania emerytury i na podstawie art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. przekazał je do rozpoznania organowi rentowemu (pkt II wyroku)

Z uwagi na powyższe, mając na względzie treść wniosku C. L. z dnia 2 lutego 2017 roku, treść decyzji organu rentowego z dnia 17 marca 2017 roku rozstrzygającej odmownie o w/w żądaniu, jak również treść odwołania od wskazanej decyzji Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawczynie C. L. prawo do odsetek ustawowych:

za okres od daty wskazanej we wniosku tj. 1 lutego 2014 roku do dnia zapłaty tj. 23 marca 2017 roku liczonych od kwoty wyrównania emerytury za okres 1 września 2009 roku do 16 czerwca 2011 roku przyznanego wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2016 roku, sygn. akt III UK 5/16;

za okres od daty wskazanej we wniosku tj. 1 lutego 2014 roku do dnia zapłaty tj. 25 marca 2015 roku liczonych od kwoty wyrównania emerytury za okres od 17 czerwca 2011 roku do 7 marca 2012 roku przyznanego wyrokiem Sądu Okręgowego w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 12 stycznia 2015 roku, sygn. akt IV U 2456/14.

Zaznaczyć należy, iż wnioskodawczynie zaskarżyła w odwołaniu całość decyzji z dnia 17 marca 2017 roku, zaś Sąd nie jest związany wnioskami odwołania, należało orzec o zmianie decyzji w całości i przyznaniu wnioskodawczynie odsetek ustawowych stosownie do złożonego przez nią wniosku z dnia 2 lutego 2017 roku

W związku z okolicznością, iż decyzja organu rentowego z dnia 17 marca 2017 roku została zmieniona w całości, co doprowadziło do ostatecznego uwzględnienia wniosku C. L. z dnia 2 lutego 2017 roku uznać należy wnioskodawczynię za stronę wygrywającą niniejszy proces w całości, stąd też podstawę orzeczenia o kosztach sądowych winien stanowić art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Wobec powyższego Sąd zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu zasądził od organu rentowego na rzecz wnioskodawczynie kwotę 180 zł ustaloną w oparciu o treść § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.